

Lophozia Dum.-L.excisa (Dicks.) Dum.-L.incisa (Schrad.) Dum.-L.Mildeana (Gottsche) Schiffn.-L.ventricosa (Dicks.) Dum.-

Lunularia Adans.-L.cruciata (L.) Dum.-

Marchantia L.-M.polymorpha L.- Marsupella Dum.-M.emarginata (Ehrh.)Dum.-M.Funkii (Web.et Mohr) Dum.- Metzgeria Raddi-M.conjugata Lindb.-M.fruticulosa (Dicks.)Evs-M.furcata (L.) Dum.- Moerckia Gottsche-M.Flotoviana(Nees)Schiffn.-

Mylia Gray corr. Carr.nom.conserv.prop.-M.anomala (Hook.) Gray (Leptoscyphus anomalus Lindb.)-

Nardia Gray corr.Carr.nom.conserv. prop.-N.geoscyphus (De Not.) Lindb. (Alicularia g. de Not.)-N.scalar(Schrad.)Gray(Alicularia s.Corda)-

Odontoschisma Dum.-O.denudatum(Mart.)Dum.-O.Sphagni(Dicks.)Dum.- Orthocaulis Buch-O.attenuatus (Mart.)Evs.(Lophozia gracilis Steph.)-O.Kunzeanus (Hueben) Buch (Lophozia Kunzeana Evs.)- O.Floerkei (Web. et Mohr) Buch (leg. et det. J.Landwehr).

Pallavicinia Gray.corr.Carr.nom.conserv.prop.-P.Lyellii (Hook.)Gray- Pellia Raddi-P.epiphylla(L.) Corda-P.endiviaefolia(Dicks.)Dum.(P.Fabroniana Raddi)- Plagiochila Dum.-P.asplenoides(L.)Dum.-Plectocolea Mitt.-P.crenulata(Sm.)Evs.(Haplozia c.Dum.)-P.hyalina(Lyell) Mitt.(Eucalyx hyalinus Bredl.)- Porella L. (Madotheca Dum.)-P.Baueri(Schiffn.)Evs-P.laevigata(Schrad.)Lindb.-P.platyphylla(L.)Lindb.- Preissia Corda-P.quadrata(Scop.)Nees-Ptilidium Nees-P.ciliare(L.)Nees-P.pulcherrimum(Web.)Hampe-

Radula Dum.-R.complanata(L.)Dum.-Reboulia Raddi-R.hemisphaerica(L.)Raddi-

Riccardia Gray corr.Carr.nom.conserv.prop.-R.incurvata Lindb.-R.latifrons (Lindb.) Lindb.-R.multifida(L.)Gray-R.palmata (Hedw.)Carr.-R.pinguis (L.)Gray-R.sinuata (Dicks.) Trev.-Riccia L.-R.bifurca Hoffm.-R.crystallina L.-R.fluitans L. (Ricciella f.Al.Br.);R.fluitans var.duplex (Lorb.) Wijk et Marg. comb. nov. (Ricciella duplex (Lorbeer)Jans.et Wacht.)- R.glaucula L.-R.Huebeneriana Lindenb. (leg. et det. W.Meyer)-R.sorocarpa Bisch.- Ricciocarpus Corda-R.natans(L.)Corda-

Scapania Dum.-S.compacta(Roth)Dum.-S.curta(Mart.)Dum.-S.irrigua(Nees)Dum.S.nemorosa(L.) Dum.-S.undulata (L.) Dum.- Sphaerocarpos Boehm.-S.Michelii Bell.-

Sphenolobus(Lindb.)Steph.-S.minutus (Crantz) Steph.-

Targionia L.-T.hypophylla L.- Trichocolea Dum. em.Nees-T.tomentella (Ehrh.) Dum. Tritomaria Schiffn.-T.exsecta(Schmid.)Schiffn.-T.exsectiformis(Bredl.) Schiffn.-T.quinqueidentata(Huds.) Buch (onjuiste determinaties wat betrof toegankelijk materiaal)-

Summary. A provisional list is given of the names, tested on legalness as far as possible, of the mosses mentioned in Dutch literature as occurring in Holland. Of some species, however, no material of indigenous origin appears to exist in Dutch herbaria, as Jansen en Wachter pointed out in Bryol. Notities X; in the list is added (geen bewijsmat.) after the names of those species.

Bryophyten van de omgeving van Kotten bij Winterswijk.

Bij het maken van botanische excursies in Augustus 1946 in de omgeving van Kotten, werd de nodige aandacht geschonken aan de daar voorkomende bryophyten. Vele interessante plekken wer-

den er bezocht, met uitzondering helaas van Bekendelle, dat tengevolge van door de Duitsers rondgestrooide mijnen gevaarlijk was. Op vele plaatsen vormden de mossen als het ware massavegetaties. Prachtig was bijv. de greppel langs het kampbad bij Wiltershaar, over een grote lengte begroeid met *Diplophyllum albicans*, waartussen veel *Calypogeia Trichomanis* en zelfs een behoorlijk polletje van *Calypogeia Neesiana* gevonden werden.

Aan het bekende Staringpoeltje (gelegen ten Zuiden van de Willinkbeek) werd, via het Parnassiaweetje, de Weust, Willink en Heksenbos, reeds spoedig een bezoek gebracht. Dit poeltje, dat zijn ontstaan te danken heeft aan de onderzoeken van de geoloog Staring in de vorige eeuw, heeft een zeer weelderige en haast ondoordringbare randvegetatie. Doordat de schelpkalk hier omhooggehaald is en de randen nu geheel bedekt, is hier in tegenstelling tot de er dicht bijgelegen Weust, een voedselrijk milieu ontstaan. *Epipactis Helleborina* bloeide er prachtig en langs de steile wanden en de onderkanten der bomen langs het poeltje kwam volop en rijk fructificerend *Fontinalis antipyretica* voor.

Op het meer zachtglooiende gedeelte had zich een aaneengesloten tapijt van *Drepanocladus aduncus* gevormd, terwijl meer vlak bij het water *Campylium stellatum* en *Platyhypnidium rusciforme* groeiden en in het water *Leptodictyum riparium* fo. *longifolium*. Ook het prachtige en zeer fijne bladmosje *Ctenidium molluscum* kwam langs de randen voor, samen met *Fissidens bryoides* en *F. taxifolius*. Op de natte voedselarme plekken van een veentor-reintje ten Zuiden van Willink en in het Korenburgerveen vonden we bij het maken van enige opnamen steeds weer *Gymnocolea inflata* samen met *Lycopodium inundatum*, *Rhynchospora alba*, *Erica Tetralix*, *Drosera rotundifolia*, *Molinia coerulea*, *Polytrichum commune*, *Sphagnum compactum* en *Zygogonium spec.*

Op en bij de Weust ontdekten we veel *Sphagnum magellanicum*, *Drepanocladus lycopodioides* en *Thuidium tamariscinum*. Minder algemeen kwamen hier voor *Riccardia pinguis*, *Scapania nemorosa*, *Campylium elodes* en *Mnium punctatum* en in de karresporen het prachtige levermosje *Plectocolea crenulata*. Een volgende tocht ging door de Ratumsbeek, het gedeelte tussen de Liasontsluiting bij Lötgen Kössink en ongeveer halverwege Ratum. Volop bloeide hier *Campanula Trachelium* en vele andere merkwaardige planten kwamen hier voor zoals *Maianthemum bifolium*, *Lamium Galeobdolon*, *Veronica Beccabunga*, *Cystopteris Filix-fragilis*, *Dryopteris Phegopteris*, en *Dryopteris Linneana*. Grote plakken *Conocephalum conicum* bedekten er de voedselrijke beekkanten en hier en daar kwamen *Pellia Fabbronia* en *Mnium marginatum* voor, terwijl op de zich gedeeltelijk in het water bevindende wortels der bomen o.a. *Leskea polycarpa*, *Amblystegium serpens*, *Cratoneurum filicinum*, *Platyhypnidium rusciforme* en *Chiloscyphus polyanthus* bleken te groeien.

In de uitgegraven gedeelten (turffputten) van het Wooldseveen zat vooral veel *Sphagnum cuspidatum*, samen met *Eriophorum angustifolium*, *Rhynchospora alba*, *Molinia coerulea*, *Equisetum fluviatile* etc.; op sommige meer dichtgegroeide plaatsen samen met *Andromeda polifolia* en *Oxycoccus quadripetalum*. De fo. *plumosum* zagen we echter uitsluitend in de open turffputten. Ook *Sphagnum magellanicum*, *S. palustre*, *S. papillosum*, *S. recurvum* var. *mucronatum* en *Cephalozia Starkii* kwamen in het veen vrij veel voor, echter meer op die plaatsen welke gelijk met of iets boven het maaiveld gelegen waren (bulten). In een plm. 10 jaar oud berkenbosje eveneens in het Wooldseveen gelegen, werd o.a. nog *Odontoschisma sphagni*, *Cephalozia conii*

vens, *Leptobryum piriforme*, *Dicranum undulatum* en langs een karropad *Campylopus piriformis* en *Pohlia nutans* var. *longiseta* gevonden, terwijl een boomstomp vrijwel geheel met *Georgia pellucida* bedekt bleek te zijn.

Ook het Nonneven leverde enkele merkwaardigheden op. Behalve de meer algemene soorten zoals *Atrichum undulatum*, *Pogonatum aloides* en *Cephalozia bicuspidata* werd hier ook het nog weinig gevonden platmosje *Plagiothecium curvifolium* met slechts enkele kapsels en de voor deze soort kenmerkende klauwvormige blaadjes, verzameld. Gevonden werden hier ook nog o.a. *Nardia geoscypha*, volop weer *Diplophyllum albicans* en tussen exemplaren van *Sphagnum recurvum* een enkel takje van *Calliergon stramineum* met het typische rhi-zoidenbundeltje aan de bladtop.

Ook de Schelpkalkgroeve ten Oosten en de groeve "de Vlijt" ten Zuiden van Winterswijk gelegen werden bezocht evenals Buskersbos, gebied langs Willinkbeek en Tenkink. Hieronder volgt nu een opgave van de door mij verzamelde soorten. Voor de mossen van het Korenburgerveen verwijs ik naar een opgave in "Buxbaumia" No.2 (Febr. - Mrt. 1947). Ter verduidelijking diene dat de afkortingen die achter de soortnamen geplaatst zijn betekenen: B = Buskersbos, N = Nonneven en omg., R = langs Ratumsebeek, S = in en om Star-ringpoeltje, Swi = Schelpkalkgroeve en omgeving t.O. van Winterswijk, V = Groeve "de Vlijt" (ten Z. van Winterswijk), We=Weust en omg., Wi = gebied langs Willinkbeek in de omgeving van Boerderij Willink, Wil = Wiltershaar, WiZ = veenterrein ten Zuiden van Willink, Wo = Wooldseveen en a = algemeen voorkomend.

Hepaticae.

Blasia pus. L. (V); *Calyp.* Nees. (Wil); *Cephalozia bic.* (N en Wo), *Cephalozia conn.* (Wo); *St.* (Wo); *Chiloscyphus pol.* (R); *Conocephalum con.* (R); *Diploph. albic.* (a); *Gymnocolea infl.* (WiZ); *Lophocolea bid.* (a); *Nardia geosc.* (N); *Marchantia pol.* (a); *Odontoschisma* (Wo); *Pellia epiphylla* (a), *endiv.* (R.Swi); *Plectocolea cren.* (We); *Scapania nem.* (We).

Musci

Amblystium serp. (Ra,Wo); *Anisoth. var.* (Swi); *Atrich. und.* (a); *Aulac. pal.* (Wo); *Barb. conv.* (Swi), *fallax* (Swi), *revoluta* (V), *unguiculata* (Swi en V); *Brachyth. rutabulum* (R) (Swi en V) *Bryum arg.* (a), *caesp.* (Swi), *capil.* (R), *inclin.* (Swi), *ventric.* (S); *Calliergon stram.* (N); *Campylium el.* (We), *stell.* (S); *Campylopus pirif.* (Wo); *Ceratodon purp.* (a); *Craton. filic.* (R); *Ctenidium moll.* (S); *Dicranella heterom.* (a), *secunda* (var. *curvata* Hag. (Swi); *Dicranum scop.* (a), *und.* (Wo); *Didym. rubr.* (S), *tophac.* (Swi); *Drepanocladus ad.* (S), *fl.* (Wo), *lycopod.* (a); *Eurhynchium striat.* (Swi), *Stok.* (a); *Fissidens bryoides* (S), *taxif.* (S en Wi); *Fontinalis antipyrr.* (S en R); *Funaria hyg.* (a); *Georgia pell.* (Wo); *Hypnum cupress.* (a), *cupress. var.ericet.* Br.eur.(a); *Isopterygium elegans* (B); *Leptobr. piriforme.* (Wo); *Leptodictyum rip. var.longifolium* (Schultz) Warnst.(S); *Leskea polyc.* (R); *Leucobryum gl.* (a), *Mnium horn.* (a), *marginatum* (R), *punct.* (We), *rostr.* (Wi en V), *undul.* (a); *Plagiothecium curv.* (N), *dentic. s.l.* (N); *Platyhypnidium rusc.* (R en S); *Pleurozium Schreb.* (a); *Pogonatum aloides* (N); *Pohlia nutans* (N en Wo), *nutans* var. *longiseta* (Brid.)Bomans et Broth. (Wo); *Polytrichum comm.* (a), *piliiferum* (a), *juniperinum* (a); *Pseudoscl. purum* (a); *Rhynchostegium confertum* (R en Wi); *Sphagnum compact.* (WiZ),

Sphagnum cuspa. (Wo) *Sphagnum cuspa. fo-plumosum* Br. eur. (Wo), magel. (WiZ en Wo), pal. (Wo)
pap. (Wo) *recurv.* (Wo), *recurvum var. mucronatum* (Russ.) Warnst. (N en Wo); *Thuidium tam.*
(a)

S. Groenhuijzen.

Voor nieuwere namen en auteurs wordt naar de lijst elders in dit nummer verwezen. In de volgende nummers van *Buxbaumia* worden alleen de nieuwe namen gebruikt.

Red.

Enkele vondsten van een Overijsel-Gelderlandtocht.

In sneltreinvaart laten we ze even de revus passeren. We beginnen bij Duiven, waar op oude betonnen bruggetjes alleen *Orthotrichum affine* (det. W.M.), *Grimmia pulvinata* en *Bryum capillare* groeide.

Een vluchtig bezoek aan Montferland gaf mij de overtuiging dat een mossenweekend hier de moeite waard zal zijn. Zo vond ik langs de voet der heuvels aan de leemhoudende greppelkanten veel *Pellia Fabbronia*, *Riccardia pinguis* en ook de typische rozetjes van *Riccia bifurca*. Terloops knabbelde ik in de boesen wat *Thuidium tamariscinum*, *Georgia pellucida* en *Orthotrichum Lyelli* mee; ook *Pogonatum nanum* en *aloides* waren goed vertegenwoordigd. Hier zal wel een formidabele lijst tevoorschijn komen.

Het Korenburgerveen gaf enkele flinke kussens van *Plagiothecium Ruthi* (= *Pl. denticulatum var. undulatum*) det. W.M., te zien, op zeer natte sompige plekken. De bovenste blaadjes zijn 2 - 3 x gegolfd, de onderste glad, gaafrandig, kapsels op lange seta, overgebogen, met lang puntig deksel.

Oude bruggetjes leverden onderweg haast altijd *Orthotrichum diaphanum* en -*anomalum*, op. Ook *Schistidium apocarpum* was er vaak bij. De streek tussen Vorden en Beekhorst weemt van *Conocephalus conicus*. De landvorm van *Riccia fluitans* is daar ook rijk vertegenwoordigd. Als je in Overijsel langs natte greppels of sloten zoekt kun je er haast zeker van zijn, *Blasia pusilla*, *Anthoceros punctatus*, *Fossombronia Dumortieri* en *Philonotis fontana* aantreffen. Tot nog toe heb ik alleen *punctatus* aangetroffen en soms in grote hoeveelheden. Wim Meijer bracht mij van *Anthoceros laevis* enkele exemplaren gekweekt in de Hortus Botanicus te Amsterdam uit Wageningemateriaal. Het verschil is duidelijk te merken aan de sporen. *A. punctatus* heeft bruine sporen met hoge lijsten als stekels, terwijl *A. laevis* gelige sporen heeft die fijn gekorrelt zijn.

Het Achterveldse ven in Gelderland gaf een typische moeilijkheid. Aan een afgestoken heidekantje groeide vlak aangedrukt, een klein maar opvallend levermosje. Een in verhouding zeer dikke stengel met aan weerszijden vlezige blaadjes, rond omgebogen in een groot ventraal en een kleiner dorsaal. De toppen vormen rijkelijk gemmen, waardoor bij ouder worden de bladrand ingesneden wordt. Voor de gemmenvorming klontert het chlorophyl in een bal bijeen van de bladrandcellen.

Het plantje is heldergroen, heeft geen ventraalblaadjes en het bezit kleurloze rhizoiden. (Lijkt ons *Lophozia ineisa*, juiste determinatie niet mogelijk W.M.)
Loenen en omgeving is een rijke mossenstreek. Zo vond ik bij *Bartramia pomiformis*, *Scapania*